

OTOMATİK KATILIM REHBERİ

BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİNDE OTOMATİK KATILIM UYGULAMASI

1- Otomatik katılım nedir?

İşyeri bazlı emeklilik planlarına yönelik bir uygulama olan otomatik katılım, çalışanların işverenleri aracılığıyla otomatik olarak bir emeklilik planına dahil edilmesidir.

2- Otomatik katılım uygulamasının başlangıç tarihi nedir?

Uygulamanın başlangıç tarihi 01.01.2017'dir.

3- Otomatik katılım sistemine kimler dâhil edilir?

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya 29.05.2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28nci maddesi kapsamında, 45 yaşını doldurmamış 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) (hizmet akdi ile işveren tarafından çalıştırılanlar) ve (c) (kamu idarelerinde çalıştırılanlar) bentlerine göre çalışanlar ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamında kurulmuş olan sandıkların iştirakçisi olarak çalışanlar sisteme dâhil edilir.

4- Tüm işverenler 01.01.2017 tarihinde çalışanlarını otomatik katılıma dahil etmeli midir?

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre özel sektörde istihdam edilen çalışanların bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edilmesinde kademeli bir geçiş öngörülmüştür. İşverenler, çalıştırdıkları çalışan sayısına göre aşağıdaki tabloda belirtilen tarihte çalışanlarını bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edecektir.

Çalışan Sayısı ⁽¹⁾	Çalışanların Otomatik Katılım Kapsamına Dahil Edileceği Tarih
1.000 ve üzeri	01.01.2017
250-999 arası	01.04.2017
100-249 arası	01.07.2017
50-99 arası	01.01.2018
10-49 arası	01.07.2018
5-9 arası	01.01.2019

(1) Çalışan sayısının belirlenmesinde, birden fazla işyeri olan işverenler için bütün işyerlerindeki çalışanların toplamı göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca, yine çalışan sayısının tespitinde, kapsama alınma tarihleri itibarıyla geçerli olan en güncel Sosyal Güvenlik Kurumu verisi dikkate alınmalıdır.

5- Kamu idaresinde çalışıyorum. Ne zaman otomatik katılıma dahil olacağım?

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde çalışanlar 01.04.2017 tarihinde, diğer kamu idarelerinde çalışanlar ise 01.01.2018 tarihinde otomatik katılıma dahil edilecektir.

6- Banka personeliyim ve primlerim bankanın bağlı bulunduğu sandığa ödenmektedir. Otomatik katılıma dahil olacak mıyım?

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerin personeli için kurulmuş bulunan sandıklar kapsamında prim ödenenler de işvereni otomatik katılım kapsamına alındığı tarihte 45 yaşını doldurmamış ise otomatik katılım sistemine dahil olmaktadır.

7- Türk vatandaşı değilim ancak bir Türk şirketinde çalışıyorum. Otomatik katılım sistemine girecek miyim?

Hayır, sisteme Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları veya 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28nci maddesi kapsamında olan kişiler katılabilir.

8- İşveren olarak çalışanlarımı sisteme dâhil etmek için ne yapmalıyım?

Otomatik katılım uygulaması kapsamına giren işverenler, Hazine Müsteşarlığı tarafından yetkilendirilmiş en az bir emeklilik şirketi ile sözleşme yapmakla yükümlüdür. İşveren, şirket seçiminde hizmet kalitesini ve çalışana sağlanan avantajları dikkate alır.

9- İşverenin otomatik katılım uygulaması kapsamındaki yükümlülükleri nelerdir?

İşveren,

- **Emeklilik Şirketinin Seçimi:** Çalışanları adına en az bir emeklilik şirketi ile sözleşme yapmakla,
- **Fon Seçimi:** Sisteme giriş esnasında çalışandan faizli/faizsiz fon tercihini almakla ve tercihte bulunmayan çalışanlar için fon tercihinde bulunmakla,
- **Katkı payının ödenmesi:** Katkı payını, çalışanın ücretinden kesip zamanında emeklilik şirketine aktarmakla

yükümlüdür.

10- Otomatik katılım sözleşmesi düzenlemek üzere Hazine Müsteşarlığı tarafından yetkilendirilmiş emeklilik şirketleri hangileridir?

Halihazırda sektörde faaliyette bulunan 18 emeklilik şirketi ile işverenlerin sözleşme imzalaması mümkündür. Sektörde faaliyet gösteren şirketler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Emeklilik Şirketleri
Aegon Emeklilik ve Hayat A.Ş.
Allianz Hayat ve Emeklilik A.Ş.
Allianz Yaşam ve Emeklilik A.Ş.
Anadolu Hayat ve Emeklilik A.Ş.
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş.
Axa Hayat ve Emeklilik A.Ş.
Bereket Emeklilik ve Hayat A.Ş.
BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş.
Cigna Finans Emeklilik ve Hayat A.Ş.
Fiba Emeklilik ve Hayat A.Ş.
Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş.
Groupama Emeklilik A.Ş.
Halk Hayat ve Emeklilik A.Ş.
NN Hayat ve Emeklilik A.Ş.
Katılım Emeklilik ve Hayat A.Ş.
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş.
Vakıf Emeklilik A.Ş.
Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş.

11- Otomatik katılım kapsamında işverene ek fayda ya da promosyon uygulaması yapılabilir mi?

Hayır, İşveren, şirket seçimi sebebiyle şirketten komisyon dahil hiçbir şekilde maddi menfaat sağlayamaz ve bu konuda şirkete teklifte bulunamaz.

12- Bireysel emeklilik sisteminde ödeme yaptığım halihazırda yürürlükte olan bir sözleşmem var. Otomatik katılıma dahil olacak mıyım?

Evet, otomatik katılım sistemi kapsamındaki tüm çalışanlar bireysel emeklilik sisteminde sözleşmesinden ayrı olarak sisteme dahil olacaklardır.

13- Birden fazla işverenle çalışmaktayım. Çalıştığım her işverenin sunduğu plana dahil olmak zorunda mıyım?

Evet, birden fazla işveren ile iş akdi bulunan çalışanların, işverenlerinin her birinin otomatik katılım kapsamında planı olması halinde bu planlara dahil edilir.

14- Cayma hakkımı ne zaman kullanabilirim?

Çalışanın ücretinden kesilmek suretiyle yapılan ilk katkı payının şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihi takip eden işgünü emeklilik planına dahil edildiği emeklilik şirketi tarafından çalışana bildirilir. Çalışan, bu bildiri takip eden iki ay içinde cayma hakkını kullanabilir.

15- Cayma talebimi kime iletmeliyim?

Cayma talebi, emeklilik sözleşmesi hükümlerine göre emeklilik şirketine ya da işverene bildirilir. Çalışanlar, talebin kime iletileceği konusunda işverenlerinden bilgi alabilir.

16- Cayma süresinden sonra sistemden dilediğim zaman ayrılabilir miyim?

Evet, cayma süresinden sonra da çalışan dilediği zaman sistemden ayrılabilir.

17- Otomatik katılım kapsamında ücretimden kesilecek tutar ne kadardır?

Çalışanın ücretinden kesilecek katkı payı tutarı, ilgisine göre emeklilik keseneğine esas kazancın ya da prime esas kazancın ya da bağlı bulunduğu sandığa katılım payı, kesenek veya diğer adlar altında ödediği tutarların hesaplanmasına esas kazancın %3'üne karşılık gelen tutardır. Çalışan isterse daha yüksek bir oranda katkı payı kesilmesini işvereninden talep edebilir.

18- Otomatik katılım sözleşmeme ek katkı payı ödeyebilir miyim?

Hayır, çalışan ücretinden kesilen katkı payı dışında ek katkı payı ödemesi yapamaz.

19- Otomatik katılım emeklilik şirketleri tarafından yapılacak kesintiler nelerdir?

Otomatik katılım kapsamında emeklilik şirketlerince fon işletim gider kesintisi dışında başka bir kesinti yapılamaz. Çalışanlara sunulan tüm fonlar için azami yıllık fon işletim gider kesintisi oranı % 0,85 olarak uygulanır.

20- İşverenim benim yerime katkı payı ödeyebilir mi?

Hayır, işverenler otomatik katılım sözleşmesine çalışanı adına katkı payı ödeyemez, İşverenler bireysel emeklilik sistemi kapsamında dilerse işveren grup emeklilik sözleşmesi kapsamında çalışan adına katkı payı ödemesi yapabilir.

21- Katkı payı ödemelerine ara verebilir miyim?

Evet, çalışan katkı payı ödemesine ara vermeyi talep edebilir. Talep tarihinden itibaren azami 3 aylık süre için ödemeye ara verilebilir. Bu sürenin bitiminden önce veya bitimini müteakip tekrar ara verme talebinde bulunması mümkündür.

22- Emeklilik planımı değiştirebilir miyim?

Hayır, plan değişiklikleri yalnızca işverenlerce yapılabilir.

23- Çalışanlar birikimlerini dilediği zaman başka bir emeklilik şirketine aktarabilir mi?

Otomatik katılım sözleşmeleri sadece işverenler tarafından başka bir şirkete aktarılabilir. Ancak, iş değiştirirken çalışan birikimlerini yeni iş yerinin dahil olduğu emeklilik planına aktarmalıdır.

24- Çalışan tarafından fon dağılım değişikliği yapılabilir mi?

Evet, fon dağılım değişikliği hakkı çalışana aittir.

25- İşverenim değiştiğinde sözleşmemi sonlandırmak zorunda mıyım?

Çalışanın yeni iş yerinde otomatik katılım kapsamında sunulan bir emeklilik planı varsa, mevcut sözleşmesindeki birikimi yeni işyerindeki plana aktarılır.

Yeni iş yerinde otomatik katılım kapsamında sunulan bir plan bulunmaması halinde çalışan mevcut sözleşmesine dilerse bireysel ödeme yapabilir. Çalışan katkı payı ödemeye yönelik talebini, işyeri değişikliğini izleyen ayın sonuna kadar emeklilik şirketine iletmesi gerekmektedir.

26- İşten ayrıldım ve yeni bir iş yerinde çalışmıyorum. Sözleşmem kapsamında ödeme yapmaya devam edebilir miyim?

İşten ayrılan çalışan, Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde en az ilgili takvim yılının ilk altı ayında uygulanacak asgari brüt ücretin yüzde üçü oranında katkı payı ödemeye devam edebilir. Çalışan katkı payı ödemeye ilişkin talebini, işten ayrılma tarihini izleyen ayın sonuna kadar şirkete bildirmek zorundadır.

27- Katkı payları için hesaplanacak devlet katkısında bir üst sınır var mı?

Evet, bir çalışanın bir takvim yılı içinde alabileceği devlet katkısı tutarı, ilgili yılın ilk ve ikinci altı aylık dönemleri için belirlenen brüt asgari ücret tutarları dikkate alınarak

hesaplanan yıllık toplam brüt asgari ücret tutarının %25'ini geçemez. Limit hesabı katılımcı bazında yapılır.

28- 1.000 TL başlangıç devlet katkısı yıllık devlet katkısı limitine dahil midir?

Hayır, 1.000 TL başlangıç devlet katkısı yıllık limitten ayrı hesaplanır.

29- Hem bireysel emeklilik sistemi (BES) kapsamında hem de otomatik katılım kapsamında sözleşmem bulunmaktadır. Yıllık azami devlet katkısı limiti her iki sözleşme için ortak mıdır?

Hayır, otomatik katılım kapsamındaki sözleşmeler için ayrı, BES sözleşmeleri için ayrı devlet katkısı limiti belirlenmiştir.

30- Otomatik katılımда çalışanlara verilen devlet katkıları nelerdir?

Çalışanlara,

- Katkı payı oranının yüzde 25'i oranında devlet katkısı,
- 2 aylık cayma süresinin sonunda sistemde kalmayı tercih eden çalışanlara 1.000 TL ilave devlet katkısı,
- Emeklilik hakkının kullanılması halinde, birikimini en az on yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana birikimin %5'i karşılığı ek devlet katkısı

sağlanır.

31- Sözleşmeme devlet katkıları ne zaman ödenecektir?

Otomatik katılım kapsamındaki devlet katkıları çalışanların hesaben takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanır ve taahhüt edilen bu tutarlar çalışanın devlet katkısı hesabında kayıt altına alınır.

Taahhüt edilen devlet katkısı tutarları, çalışanın devlet katkısı ile ilişkili hesabına sözleşmenin sistemde kaldığı süreye bağlı olarak aşağıda belirlenen hak ediş oranlarında göre nakden ödenir.

Sözleşmede geçirilen süre	Hak ediş oranı
3 yıldan 6 yıla kadar	%15
6 yıldan 10 yıla kadar	%35
10 yıl ve daha fazla	%60
Emeklilik, vefat, maluliyet	%100

32- Otomatik katılım kapsamında sözleşmem var. Ne zaman emekli olurum?

Sisteme giriş tarihinden itibaren en az on yıl sistemde bulunmak koşuluyla 56 yaşını tamamladıktan sonra emekliliğe hak kazanılmaktadır.

33-Emeklilik hakkımı kazandığımda otomatik katılım kapsamındaki sözleşmemi bireysel emeklilik sistemindeki diğer sözleşmelerimle birleştirerek emekli olabilir miyim?

Hayır, otomatik katılım kapsamındaki sözleşmeler bireysel emeklilik sistemindeki sözleşmelerle birleştirilemez.